

Regelbunden tillsyn i Västervångskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1 - 9

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Landskrona kommun och besökt Västervångskolan den 23 september 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns i separata material och på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

På de punkter där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 4 maj 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från Landskrona kommun och Västervångskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Västervångskolan intervjuades rektorerna, lärare och elever och. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorerna har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Västervångskolan

Tabell 1: Antal elever på Västervångskolan

Västervångskolan	Antal elever
Förskoleklass	63
Grundskola	699

Källa: Skolans uppgifter

Västervångskolan är en F–9 skola som ingår i Västra området i Landskrona kommun. Skolan är belägen vid havet i den nordvästra delen av Landskrona. Upptagningsområdet består i huvudsak av villabebyggelse och bostadsrätter. Cirka 20 procent av eleverna är boende i andra upptagningsområden.

Lokalerna består av en huvudbyggnad samt ett antal fristående hus. Skolan har cirka 110 anställda, varav 72 är pedagoger. Den pedagogiska personalen består av grundskollärare, specialpedagoger, speciallärare, förskollärare och fritidspedagoger. Övrig personal består av skolsköterskor, kurator, vaktmästare, fritidsassistenter, bibliotekarie, skolvärdinna och elevassistenter.

Skolan är organiserad i tre linjer som är uppdelade i nio arbetslag. Fem av arbetslagen representerar årskurserna F–5 (F–2a, F–2b, 3–5 och Öresundsparken). Fyra av arbetslagen representerar årskurserna 6–9. Linjerna leds av tre rektorer, en i varje linje. Öresundsparkens skola är en F–2 skola med 58 elever som tillhör Västervångskolan. Öresundsparkens elever flyttar över till Västervångskolan i årskurs 3

En kommunövergripande tal- och språkklass är integrerad i Västervångskolans lokaler.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Tabell 2: Måloppfyllelse i årskurs 5

	Västervångskolan					Riket
	2003	2004	2005	2006	2007	2007
Andel (%) som ej nått målen i samtliga ämnen	.	.	.	.	16	.

Källa: Skolans uppgifter

. = Uppgift saknas

Tabell 3: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 5

		2006		2007	
		Västervångskolan	Riket	Västervångskolan	Riket
Andel (%) elever som nått kravnivån på samtliga delprov på de nationella ämnesproven	Engelska	100	83	100	85
	Matematik	90	73	78	72
	Svenska	87	73	90	71

Källa: Uppgifter från skolan, 2008-09-23. Uppgifter på riksnivå för variabeln nationella ämnesprov presenteras utifrån ett obundet slumpvis urval om 200 skolor, från vilka Skolverket samlar in uppgifter om måluppfyllelse på de nationella ämnesproven. För svenska är delprov 3 för 2006 och delprov 4 för 2007 exkluderade på grund av stora bortfall.

Tabell 4: Resultat för elever i årskurs 9

	Västervångskolan					Samtliga skolor i kommunen ¹	Kommungrupp ²	Riket ³
	2003	2004	2005	2006	2007	2007	2007	2007
Genomsnittligt meritvärde	214,2	201,3	197,0	208,4	205,8	189,8	201,9	207,3
Andel (%) som ej nått målen i samtliga ämnen	11	26	23	15	23	38	25	24
Andel (%) behöriga till nationellt program	97	87	93	93	98	81	89	89

Källa: Skolverkets statistik

¹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen

² Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen

³ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

Tabell 5: Resultat för elever i årskurs 9 uppdelat på kön

	Västervångskolan					Samtliga skolor i kommunen ⁴	Kommun-grupp ⁵	Riket ⁶
	2003	2004	2005	2006	2007	2007	2007	2007
Genomsnittligt meritvärde	214,2	201,3	197,0	208,4	205,8	189,8	201,9	207,3
- Flickor	221,0	210,6	203,9	207,2	227,9	206,2	214,0	218,8
- Pojkar	207,7	193,8	189,4	209,3	190,1	176,2	190,6	196,5
Andel (%) som ej nått målen i samtliga ämnen	11	26	23	15	23	38	25	24
- Flickor	14	22	24	18	20	33	21	21
- Pojkar	..	29	22	12	25	42	29	27
Andel (%) behöriga till nationellt program	97	87	93	93	98	81	89	89
- Flickor	97	87	90	91	98	84	91	90
- Pojkar	96	87	95	96	97	79	87	88

Källa: Skolverkets skolblad, 2008-02-28

.. = Uppgift kan ej visas, då resultatuppgiften baseras på färre än 10 individer

⁴ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen⁵ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen⁶ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

Tabell 6: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 9

	Västervångskolan					Samtliga skolor i kommunen ⁷	Kommun-grupp ⁸	Riket ⁹
	2003	2004	2005	2006	2007	2007	2007	2007
Andel (%) elever som uppnått minst Godkänt i:								
Engelska	92	92	92	96	94	90	95	95
Matematik	86	72	76	78	82	70	83	84
Svenska	100	97	92	97	96	91	96	96
Svenska som andraspråk	90	100	100	66	100	73	78	81

Källa: Skolans uppgifter

Kommentar och bedömning:

Av tabell 2 framgår att skolan tidigare inte följt upp och utvärderat elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen i förhållande till de nationella målen i årskurs 5. Från och med läsåret 2007/2008 gör skolan en systematisk uppföljning av kunskapsresultaten i samtliga ämnen. I årskurserna 1 och 2 ges skriftlig information till föräldrarna om elevens sociala och personliga utveckling och i årskurserna 3 till 7 görs även en uppföljning av elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen. Tabell 3 visar att resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 5 de två senaste åren legat över riksgenomsnittet. Tabell 4 visar att skolans resultat i årskurs 9 år 2007 ligger i nivå med riket avseende meritvärde och andel elever med fullständigt slutfärd. Andelen elever som är behöriga till nationellt program är däremot klart högre än i riket. Av tabell 6 kan avläsas att resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 9 ligger i nivå med riket. Resultaten i ämnet matematik har över tid legat lägst vilket också skolan uppmärksammat. Skolan har dock inte, vilket framgår av tabell 5, tillräckligt uppmärksammat att det finns nästan 40 poängs skillnad i meritvärde år 2007 mellan flickor och pojkar. År 2007 fick flickor en större andel av de högre betygsstegen än pojkar i samtliga ämnen. I flera ämnen, bland annat samhällsorienterande och naturorienterande ämnen samt bild, musik och hem- och konsumentkunskap var det avsevärda skillnader mellan pojkars och flickors betygsresultat. Skolinspektionen bedömer att skolan måste uppmärksamma och analysera sina resultat, särskilt med avseende på pojkar och flickor.

⁷ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen⁸ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen⁹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.2.3 Lärarna upprättar en framåtsyftande individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.3.2 Vid bedömning och betygssättning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.3.3 Betyg sätts och utfärdas, skriftliga bedömningar ges och betygskatalog förs enligt grundskoleförordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt grundskoleförordningen ska betyg sättas i slutet av varje termin i årskurs 8 och i slutet av höstterminen i årskurs 9. När betyg sätts innan ett ämne eller ett ämnesblock har avslutats, ska de kunskaper bedömas som eleven inhämtat i ämnet eller ämnesblocket fram till och med den aktuella terminen. På Västervångskolan framkom att elever inte erhåller betyg i ämnet teknik i årskurs 8. Skolinspektionen bedömer att skolan måste finna former för hur betygssättningen ska hanteras så att betyg sätts i samtliga ämnen enligt grundskoleförordningens krav.

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Av läroplanen framgår att elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling förutsätter att de tar ett allt större ansvar för det egna arbetet samt att de får ett reellt inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Detta inflytande ska öka med stigande ålder och mognad. Eleverna i Västervångskolan har ett visst inflytande via klassråd och elevråd där eleverna tränas att arbeta i demokratiska former. Eleverna har också i viss utsträckning ett inflytande i undervisningen men det varierar mellan ämnen, arbetslag och lärare, och inflytandet i klassrummet begränsas ofta till val mellan alternativ och ordningsföljd på arbetsuppgifter. Skolinspektionen bedömer att skolan bör skapa ett gemensamt förhållningssätt och hitta former för att öka elevernas inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt se till att inflytandet ökar i takt med stigande ålder och mognad. Skolinspektionen bedömer även att elevernas kännedom om målen för utbildningen bör öka för att utifrån denna medvetenhet ha större möjligheter till ett verkligt inflytande.

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att stödja elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

2 Normer och värden

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska huvudmannen för verksamheten eller den huvudmannen bestämmer se till att det finns en likabehandlingsplan för varje enskild verksamhet. Planen ska syfta till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. I planen ska planerade åtgärder redovisas. Planen ska årligen följas upp och ses över. Skolan har upprättat en likabehandlingsplan. Planen innehåller till vissa delar det som krävs av en sådan plan. Det saknas dock en specifik redovisning av verksamhetens behov, utifrån en aktuell kartläggning, som utgångspunkt för

vilka insatser som avses påbörjas och genomföras under det kommande året. Skolan har uppmärksammat detta och planen är därför under revidering. Skolinspektionen bedömer att likabehandlingsplanen tydligt måste beskriva verksamhetens behov och planerade åtgärder, för att uppfylla lagens krav.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Den regelbundna tillsynen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.2 Personalens utbildning**Bedömningspunkter****3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt grundskoleförordningen kan elever ges särskilt stöd i en särskild undervisningsgrupp om det finns särskilda skäl. Styrelsen för utbildningen ska efter samråd med eleven och elevens vårdnadshavare besluta i fråga om elevens placering i en sådan grupp. Elevens vårdnadshavare måste informeras om att beslutet får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd. På Västervångskolan finns elever som har placerats i särskild undervisningsgrupp men i intervjun med rektorerna framkommer att de beslut som grundskoleförordningen kräver saknas. Skolinspektionen bedömer att skolan måste säkerställa att det upprättas beslut om placering i särskild undervisningsgrupp och att det finns överklagandehänvisning i besluten.

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg följs.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt läroplanen måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Rektorn har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. På Västervångskolan görs utvärderingar i arbetslagen i slutet av varje termin. De prioriterade målen i skolans arbetsplan utvärderas vilket i sin tur utgör grund för en ny arbetsplan. Utvärderingarna sammanfattas därefter i skolans kvalitetsredovisning av skolledningen. Elev- och föräldraenkäter görs i årskurserna 2, 5 och 8. Personal- och rektorsintervjun visade dock relativt svag kännedom om resultatskillnaderna mellan pojkar och flickor i olika ämnen. Skolan har inte i någon större utsträckning diskuterat vilka åtgärder som kan vidtas för att förbättra pojkarnas måluppfyllelse. Skolinspektionen bedömer att skolans kvalitetsarbete bör bli mer systematiskt och ge större utrymme åt undervisningens resultat. Skolans egna analyser av skolans samlade kunskapsresultat bör i högre grad ligga till grund för kvalitetsarbetet.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt förordningen om kvalitetsredovisning ska kvalitetsredovisningen innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse

redovisas liksom uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen. För kvalitetsredovisningar som gäller läsår ska likabehandlingsplanen utvärderas första gången för kvalitetsredovisningar som avser läsåret 2006/2007. Kvalitetsredovisningen ska utarbetas under medverkan av elever, lärare och övrig personal. Elevernas vårdnadshavare ska också ges möjlighet att delta i arbetet.

Skolans kvalitetsredovisning lever i vissa delar upp till förordningens krav men redovisar endast måluppfyllelsen i ämnena svenska, matematik och engelska. Skolinspektionen bedömer att Västervångskolans kvalitetsredovisning måste utvecklas genom att redovisa skolans kunskapsresultat i fler ämnen. Vidare måste den innehålla tydligare bedömningar av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats samt beskriva vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse.

2009-02-03 Lund

Lennart Hansson

Gösta Karlsson